

Nº 12/1948.

STORA UTSKOTTETS betänkande Nº 12/1948 med anledning av Ålands landskapsnämnds framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående åtgärder för turismens främjande i landskapet Åland.

Landstinget, som i ärendet fått mottaga finans- och ekonomiutskottets betänkande Nº 8/1948, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Stora utskottet har vid behandlingen av ärendet enhälligt varit av den åsikten, att nödiga medel för främjande av turismen i landskapet icke kan uppbringas genom en särskild beskattning av vissa näringsgrenar, enär genomförande av en fullt rättvis sådan stöter på alltför stora praktiska svårigheter och beskattningen därför kommer att uppenbarligen förfördela vissa enskilda skattdragande. På grund därav kan stora utskottet i likhet med finans- och ekonomiutskottet icke omfatta landskapsnämndens ifrågavarande förslag. Ej heller anser utskottet lämpligt att genom särskild beskattning i annan form uttaga medel för berörda ändamål. Under sådant förhållande och då det är klart, att det behövs medel för att kunna på ett tillfredsställande sätt befrämja turismen i landskapet, vilket ligger i hela landskapets intresse, finnes enligt utskottets mening ingen annan utväg än att, såsom finans- och ekonomiutskottet föreslår, upptaga anslag för ändamålet i ordinarie budgeten.

På grund av vad ovan framhållits föreslår därför vördsamt stora utskottet

att landskapsnämndens ifrågavarande lagförslag icke godkännes utan får förfalla, samt

att landstinget måtte uppmana landskapsnämnden att införskaffa utredning om vilka belopp som erfordras för att effektivt främja turismen samt därefter upptaga nödigt anslag i förslaget till inkomst- och utgiftsstat för år 1949.

Mariehamn den 1 mars 1948.

På stora utskottets vägnar:

Carl Carlson.

Valter Jonansson.

Närvarande i utskottet: ordföranden Carl Carlson samt medlemmarna Carl Bengtz, Carl Holmqvist, Hjalmar Holmqvist, Gustaf Jansson, Larson, Lindblom, Nordman och Persson.

Mariehamn, den 25 februari 1948.

Till Ålands landstings finans-
och ekonomiutskott.

N:o

263

Vid denna dag skedd föredragning har landskapsnämnden beslutat till Finans- och ekonomiutskottet överstyra bilagda till landskapsnämnden av Restaurant Miramar, A.B. Mariehamns societetshus och Mariehamns restaurant A.B. ingivna skrift jämte bilagor, vari förenämnda restaurangrörelser framhålla sin åsikt om den planerade "turist-skatten".

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält
Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom
Ch. Stormbom.

S.D. 20/5 -48.

g till
ag angäen-
, få un-
rdsammast
jande:
och vun-
ngen av
gemensam-
ra våra
ringsskatt
i landska-
ta sätt
fråga.

Vi kunna utan förhävelse påstå, att förtjänsten av turismens på Åland uppblomstring under 30-talet tillkommer restaurangerna i staden, vilka med tillbudsstående medel gjorde Åland känd som en turistort. För detta ändamål sparades icke kostnader till reklam. Restaurangerna ordnade med inkvarteringen av turister hos privata personer i staden och på landet samt verkade för turisternas trivsel och nöjen genom att bygga och underhålla pla-

J. S. 20/5-48.

Arch. 21/5-48.

B

223

Kausli

Till Ålands landskapsnämnd.

Med anledning av Landskapsnämndens framställning till Ålands landsting, innefattande förslag till landskapslag angående åtgärder för turismens främjande i landskapet Åland, få undertecknade restauranginnehavare i Mariehamn härmed vördsammast för bringande till Landstingets kännedom framhålla följande:

Det skulle obetingat ha varit saken till fromma och vunnit vår uppskattning, om Landskapsnämnden vid behandlingen av Ålands Turistförenings och Mariehamns handelskammarers gemensamma ansökan skulle hava berett oss möjlighet att framföra våra synpunkter på det väckta förslaget om upptagande av näringsskatt av hotell, restauranger och andra förplägningsrörelser i landskapet. Då så emellertid icke blev fallet, hava vi på detta sätt önskat framföra vår åsikt beträffande framställningen ifråga.

Vi kunna utan förhävelse påstå, att förtjänsten av turismens på Åland uppblomstring under 30-talet tillkommer restaurangerna i staden, vilka med tillbudsstående medel gjorde Åland känd som en turistort. För detta ändamål sparades icke kostnader till reklam. Restaurangerna ordnade med inkvarteringen av turister hos privata personer i staden och på landet samt verkade för turisternas trivsel och nöjen genom att bygga och underhålla pla-

ger, anordna utfärder, förse restaurangerna med kostsamma orkestrar mm. Hela denna rätt omfattande organisationsapparat underhölls således på privat väg med benäget bistånd av Ålands Turistförening, utan att varken landskapet eller staden påbördades några som helst kostnader härför.

Med hänsyn till de erfarenheter, som vunnos under dessa år, förefaller det oss uppenbart att ett främjande av turismen i landskapet blott kan åstadkommas genom ett intimt och förtroende- fullt samarbete mellan turistorganisationerna och restaurant- innehavarna. Ett sådant samarbete förutsätter emellertid en sund ekonomisk grund, där vardera parten har möjlighet att till- varataga sina intressen utan förfång för den andra. Landskaps- nämndens förenämnda förslag till uppbärande av näringsskatt, vilken enbart komme att drabba restaurantinnehavarna, kan icke anses vara ägnat att möjliggöra ett sådant friktionsfritt sam- arbete. Under sådana förhållanden är ändamålet med uppbärande av ifrågavarande näringsskatt, nämligen turismens främjande, dömt att misslyckas.

Kommer lagförslaget nu att godkännas, blir tvivelsutan restauranternas existensmöjligheter så små, att fråga blir om de alls kunna öppenhållas i framtiden. Närslutna utredning för åren 1945, 1946 och 1947 visar nämligen tydligt, att våra rörelsernas ekonomiska ställning på grund av de fastställda pri- serna, den knappa vinstmarginalen och de starkt stegrade om- kostnaderna är synnerligen svag. På ett undantag när har restauran- terna sålunda under nämnda år gått med märkbara förluster. Skulle till de ökade utgifterna ännu läggas en näringsskatt om 2 %, be- höver man icke vara alltför inkommen i affärer för att kunna förstå att detta bleve anledningen till ett upphörande med verk-

samheten. Närslutna utdrag ur A.B. Mariehamns Societetshus bokföring för år 1947 utvisar sålunda, att den planerade näringsskatten för enbart denna restaurant skulle uppgå till mk. 165.176:- för nämnda år och företagets förlust härigenom stiga till mk. 332.000:-.

Vi finna det icke heller välbetänkt att ^{ställa oss/} i ekonomiskt avseende i en sämre ställning än motsvarande rörelser på fastlandet. Följden av ett påläggande av en näringsskatt måste nämligen bli den, att några utgifter för restauranternas underhåll, för reklam, för gästernas komfort m.m. kan bli tänkbara endast i mycket begrän- sad utsträckning, ifall ett öppenhållande över huvudtaget blir möjligt. Under sådana förhållanden kunna vi knappast stå oss i konkurrensen med andra turistorter i riket eller utomlands. Följden bleve förty att hela den tidigare så livliga resandeströmmen till Åland komme att taga sig andra vägar.

I sin framställning understryker Landskapsnämnden, att ifråga- komna näringsskatt bör uttagas av sådana rörelsernas innehavare, vilka främst profitera av turismen. Nämnden glömmar härvid omsorgs- fullt ett företag, som i större utsträckning än något annat, drager nytta av en ökad turismen på Åland. Det kan nämligen icke ha varit Nämnden obekant, att A.B. Alkoholilikes härvarande butik med obe- tydligt ökade omkostnader kunnat inhösta avsevärda inkomster av just turisterna. Det vore därför icke mer än rätt och billigt att detta bolag även skulle bidra till främjandet av turismen i landskapet. Vore det icke skäl att landskapsmyndigheterna genom en framställning till bolagets direktion kunde utverka ett be- tydande anslag för ändamålet ur de vinstmedel, som årligen utbe- talas till kommunerna, men som likväl icke användas för det ändamål vartill de äro avsedda, nämligen nykterhetens beframjande.

Med hänvisning till det ovan anförda få vi till landskaps- myndigheternas kännedom framföra våra starka betänkligheter be-

träffande mernämnda lagförslag och emotse vi med tillförsikt att Lanstinget vid uppvägandet av fördelarna och nackdelarna av detsamma finner en lämpligare utväg för turismens främjande i landskapet. Under sådana förhållanden kunna även vi i mån av förmåga bidra hertill.

Mariehamn, den 24 februari 1948.

Restaurant Miramar

A/B MARIEHAMNS SOCIETETSHUS

Mariehamn
Risto Roff

Rachel Rasmussen

MARIEHAMNS RESTAURANT AB

Pino Ovaskainen

Restaurantrörelser, med hemort i Mariehamns stad.

Meddelande från landskapsnämnden angående anställande av en
vårdkonsulent.